

Sociālā dialoga un (nozaru) koplīgumu slēgšanas autonomija

Zanda Martens

Pakalpojumu nozares darbinieku

apvienotā arodbiedrība ver.di

Rīga, 2018. gada 6. decembris

ver.di

1918 – 2018

Sociālajam dialogam Vācijā 100!

- Cēlies – no darba devēju iniciatīvas
- Spēka gados - ekonomiskās izaugsmes pamats
- Cienījamā vecumā – nespēks?

Darba koplīgumu slēgšanas autonomija

- arodbiedrības un darba devēju (organizācijas) patstāvīgi regulē darba apstākļus – bez valsts iejaukšanās
- koplīgumi atslogo valsti jautājumos, kuros sociālie partneri ir labāki eksperti

Kādēļ uzņēmēji augstu vērtē darba koplīgumus?

- tiesiskā paļāvība
- sociālais miers
- darba apstākļi nav konkurences ieroči

Atkāpes no un ar darba koplīgumu

- no koplīguma nevar atkāpties ar vienošanos uzņēmuma līmenī
- ar koplīgumu var atkāpties no likuma regulējuma
- «Atkāpes klauzulas» = regulējums likumā + koplīgumā

Vācijā «atkāpes klauzulas» likumos

- attiecas uz «darba koplīgumiem»
- pieņem, ka arodbiedrību pārstāvība ir pietiekami spēcīga
- stiprina darba koplīgumu sistēmu
- pieļauj vienošanos arī ar darbinieku padomēm uzņēmuma līmenī

Atziņas un ieteikumi

- atkāpes no likuma tikai ar koplīgumiem
- nozares vai nacionālā līmenī un vispārsaistoši
- starp vienlīdz spēcīgiem sociālajiem partneriem
- ar mērķi stiprināt koplīgumus un panākt labākus darba apstākļus

Paldies par uzmanību!

